

Mikkelin kaupunki

Sivistyslautakunta

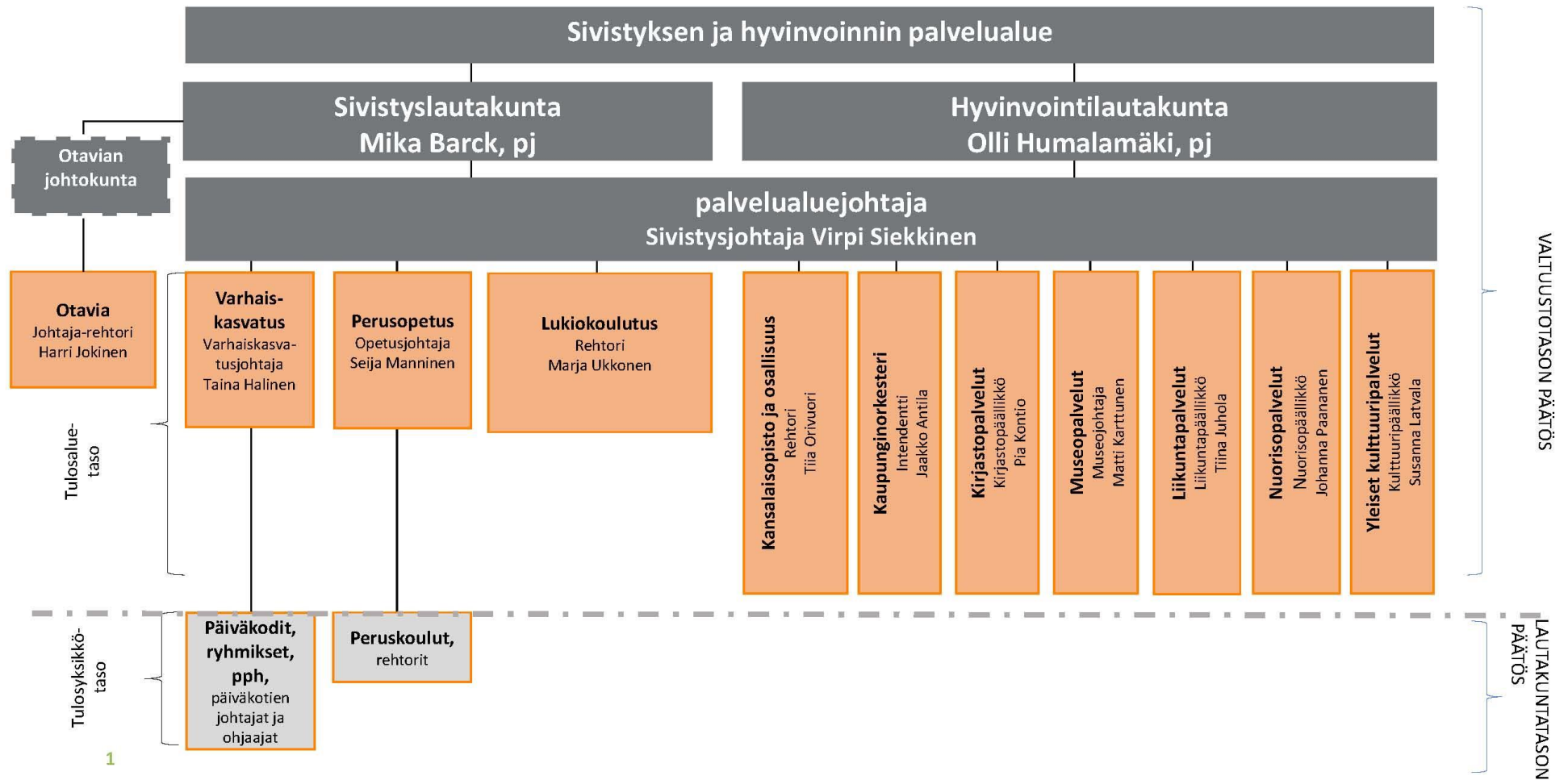
Talousarvioesitys 2026

Sisällysluettelo

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen organisaatio	1
Talousarviorakenne.....	2
Perustehtävä ja palvelusuunnitelma	5
Strategisten osa-alueiden strategiakortit	6
Talous	9
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2026 – 2029	10

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen organisaatio

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue 1.6.2025-

Talousarviorakenne

20	Sivistyslautakunta		
200	Sivistyslautakunta, hallinto		
200	Sivistyslautakunta, hallinto		
2000	Sivistyslautakunta, hallinto		
2000	Sivistyslautakunta, hallinto		
2000	Sivistyslautakunta		
2001	Sivistyslautakunta, hallinto		
2003	Sivistyslautakunta/hyvinvointi ja osallisuus		
2009	Projektit/Sivistyslautakunta		
210	Lukiokoulutus		
210	Lukiokoulutus		
2100	Lukiokoulutuksen hallinto		
2100	Lukiokoulutuksen hallinto		
2100	Lukiokoulutuksen hallinto		
2110	Lukiot		
2110	Lukiot		
2110	Yhteiset/lukiot		
2111	Mikkelin lukio		
2119	Projektit/lukiot		
220	Varhaiskasvatuspalvelut		
220	Varhaiskasv. johto- ja toim.palvelut		
2200	Varhaiskasv. johto- ja toim.palvelut		
2200	Varhaiskasv. johto- ja toim.palvelut		
2200	Varhaiskasvatuksen johto- ja tstopalv. ja yhteiset		
2209	Projektit/varhaiskasvatus		
221	Päiväkodit		
2210	Päiväkodit		
2211	Päiväkodit		
2212	Kattilansillan päiväkot		
2215	Tuukkalan päiväkot		
2220	Norpanhovin päiväkot		
2225	Lähemäen lastentalo		
2230	Tikanpellon päiväkot		
2240	Launialan päiväkot		
2245	Emolan päiväkot		
2250	Kaarisillan päiväkot		
2255	Peitsarin päiväkot		
2260	Sannan päiväkot		
2265	Otavan päiväkot		
2270	Rantakylän päiväkot		
2275	Valkosenmäen päiväkot		
2280	Orikon helmen päiväkot		
2290	Oravanpesän päiväkot		
2310	Kalevankankaan päiväkot		
2315	Naisvuoren päiväkot		
2318	Saksalan päiväkot		
2325	Muut päiväkodit/ostopalvelut		
2350	Erityisvarhaiskasvatus		
2350	Erityisvarhaiskasvatus		
2350	Erityisvarhaiskasvatus		
2360	Maahanmuuttajien päivähoito		
2360	Maahanmuuttajien päivähoito		
2360	Kiintiöpakolaisten päivähoito		
2370	Yksityinen päiväkotihoido		

		2370	Yksityinen päiväkotihoido
		2370	Yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli
2400	Vuorohoido		
	2400	Vuorohoido	
		2401	Vrh Ristiinan päiväkot
		2402	Vrh Nuppulan päiväkot
		2404	Vrh Vilttihatun päiväkot
241	Perhepäivähoito		
	2410	Ryhmäperhepäivähoito	
		2410	Ryhmäperhepäivähoito
		2411	Rppk Omppu
	2430	Perhepäivähoito hoitajan kodissa	
		2430	Perhepäivähoito hoitajan kodissa
		2431	Pph Mikkeli
		2438	Muu pph/ostopalvelut
246	Muu varhaiskasvatus		
	2460	Avoimet varhaiskasvatuspalvelut	
		2460	Avoimet varhaiskasvatuspalvelut
		2464	Avoimet päiväkodit
	2470	Lasten kotihoidon tuki	
		2470	Lasten kotihoidon tuki
		2470	Lasten kotihoidon tuki
	2480	Lasten yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä	
		2480	Lasten yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä
		2481	Yksityinen perhepäivähoito
250	Esiopetus		
	2500	Esiopetus	
		2500	Esiopetus
		2501	Esiopetus Kattilansillan päiväkot
		2503	Esiopetus Norpanhovin päiväkot
		2504	Esiopetus Lähemäen lastentalo
		2505	Esiopetus Tikanpellon päiväkot
		2507	Esiopetus Emolan päiväkot
		2509	Esiopetus Peitsarin päiväkot
		2512	Esiopetus Otavan päiväkot
		2513	Esiopetus Rantakylän päiväkot
		2515	Esiopetus Vilttihatun päiväkot
		2516	Esiopetus Ristiinan päiväkot
		2517	Esiopetus Nuppulan päiväkot
		2518	Esiopetus Kalevankankaan päiväkot
		2519	Esiopetus Naisvuoren päiväkot
		2540	Yhteiset/esiopetus
		2549	Projektit/esiopetus
	2550	Esiopetus 11 v.	
		2550	Esiopetus 11 v., Tikanpellon päiväkot
	2570	Yksityinen esiopetus	
		2570	Yksityisen esiopetuksen maksusitoumukset
260	Perusopetuspalvelut		
	260	Perusopetuspalvelut	
		2600	Perusopetuksen hallinto
		2600	Perusopetuksen hallinto
		2600	Hallinto/perusopetus
		2601	Koulunkäyntiav./vammais.
		2602	Koulunkäyntiavustajat/Avi
		2603	Koulunkäyntiavustajat/sijoitetut
		2604	Sisukas-toiminta
	2610	Perusopetus	

2610	Perusopetus	
2610	Yhteiset/peruskoulut	
2611	Anttolan yhtenäiskoulu	
2613	Launialan koulu	
2614	Lähemäen koulu	
2617	Otavan koulu	
2619	Päämajakoulu	
2621	Rantakylän yhtenäiskoulu	
2623	Rämälän koulu	
2624	Sairilan koulu	
2625	Tuppuralan koulu	
2628	Mikkelin lyseon koulu	
2630	Haukivuoren yhtenäiskoulu	
2631	Mikael-koulu	
2632	Kalevankankaan koulu	
2633	Ristiinan yhtenäiskoulu	
2635	Saimaanportin yhtenäiskoulu	
2639	Projektit/peruskoulut	
2750	Maahanmuuttajaopetus	
2750	Maahanmuuttajaopetus	
2750	Maahanmuuttajaopetus	
2751	Turvapaikanhakijat/valmistavaopetus	
2800	Erityisopetuspalvelut	
2800	Sairaalaopetus	
2802	Sairaalaopetus	
2810	Erityisopetus 11 v.	
2810	Yhteiset erityisopetus 11 v	
2811	Anttolan yhtenäiskoulu, 11 v	
2813	Launialan koulu, 11 v	
2814	Lähemäen koulu, 11 v	
2817	Otavan koulu, 11 v	
2819	Päämajakoulu, 11 v	
2821	Rantakylän yhtenäiskoulu, 11 v	
2823	Rämälän koulu, 11 v	
2824	Sairilan koulu, 11 v	
2825	Tuppuralan koulu, 11 v	
2828	Mikkelin lyseon koulu, 11 v	
2830	Mikael koulu, 11 v	
2831	Kalevankankaan koulu, 11 v	
2832	Ristiinan yhtenäiskoulu, 11 v	
2834	Haukivuoren yhtenäiskoulu, 11 v	
2835	Saimaanportin yhtenäiskoulu, 11 v	
2840	Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus	
2840	Yhteiset/vaikeimmin keh.vamm.opetus	
2842	Kalevankankaan koulu, vaik. keh.vamm.opetus	
2843	Ristiinan yhtenäiskoulu, vaik. keh.vamm.opetus	
290	Iltapäivätoiminta	
2900	Iltapäivätoiminta	
2900	Iltapäivätoiminta	
2900	Yhteiset/iltapäivätoiminta	
2901	Anttolan yhtenäiskoulu, ip	
2903	Launialan koulu, ip	
2904	Lähemäen koulu, ip	
2907	Otavan koulu, ip	
2909	Päämajakoulu, ip	
2911	Rantakylän yhtenäiskoulu, ip	
2913	Rämälän koulu, ip	
2914	Sairilan koulu, ip	

- 2915 Tuppuralan koulu, ip
- 2918 Haukivuoren yhtenäiskoulu, ip
- 2919 Kalevankankaan koulu, ip
- 2920 Ristiinan yhtenäiskoulu, ip
- 2921 Saimaanportin yhtenäiskoulu, ip

Perustehtävä ja palvelusuunnitelma

Lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lautakunta luo edellytyksiä ja toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta, esiopetusta ja perusopetusta lapsille ja nuorille. Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Lautakunta tukee lasten, nuorten ja aikuisten edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä henkiseen että fyysiseen hyvinvointiin.

Palvelusuunnitelma

Lautakunnan palvelut ovat pääasiassa lähipalveluja. Toiminnassa pyritään turvaamaan laadukkaat, tasavertaiset ja pedagogisesti toimivat sekä kohtuullisesti saavutettavissa olevat kasvatus- ja opetuspalvelut sekä terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt. Lautakunnan alaisen toiminnan merkitystä ja vaikuttavuutta asukkaiden hyvinvointiin, sen synnyttämiseen, ylläpitämiseen ja kehittämiseen, tullaan korostamaan.

Uusia yhteistyörakenteita ja monitoimijaisia toimintamalleja kehitetään mm. Etelä-Savon hyvinvointialueen, kolmannen sektorin, oppilaitosten ja kaupungin omien toimijoiden yhteistyöllä. Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen on yksi kehittämis toiminnan keskeisistä painopisteistä. Tavoitteena on rakentaa ja turvata yhdessä hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien kanssa lasten, nuorten ja perheiden kasvun ja oppimisen tuen palvelut hyvän elämän turvaamiseksi.

Palvelusuunnitelmassa tulee huomioida ja ennakoida kaupungin syntyvyydessä ja väestömäärässä tapahtuvat muutokset. Syntyvyyden pieneneminen vaikuttaa jo tällä hetkellä palveluverkon rakenteeseen ja toimintaa varten tarvittavien toimintojen määrään ja sijoittumiseen kaupungin alueella.

Mikkelissä on käynnistetty kaksikielisen (suomi-englanti) varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelu. Elokuussa 2026 on tarkoitus käynnistää kaksikielinen opetus 1.-4. luokille, mikäli kiinnostusta on riittävästi. Tavoitteena on, että kaksikielinen koulupolku on valmiina kattaen koko perusopetuksen 2031. Varhaiskasvatuksessa on tarkoitus käynnistää kielirikasteinen toiminta.

Mikkelin varhaiskasvatuksessa on 21 kunnallista päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkotia. Tämän lisäksi kotona työskentelee kaksi perhepäivähoitajaa. Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät avointa varhaiskasvatustoimintaa ja perheiden Koppa kohtaamispaikkatoimintaa Porrassalmenkadulla. Esiopetusta järjestetään sekä päiväkotien että koulujen yhteydessä 14 toimipisteessä. Itäisen alueen päiväkotiverkosta ei ole vielä tehty päätöstä. Hankerahoitusta on saatu digikehittämiseen. Tasa-arvoavustus jatkuu edelleen. Täydennyskoulutus painottuu pedagogiikan johtamiseen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen, tiimin johtamiseen, esi- ja alkuopetuksen kehittämiseen sekä leikkipedagogiikan osaamisen kehittämiseen.

Mikkelissä on tällä hetkellä 14 peruskoulua, joista kuusi on yhtenäiskouluja, joissa opetusta järjestetään luokille 1-9. Itäisen alueen kouluratkaisusta ei ole vielä tehty päätöstä. Perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädäntö on uudistunut 1.8.2025 alkaen. Lisäksi valtakunnalliseen tuntijakoon on tullut 1.8.2025 alkaen yhteensä kolme vuosiviikkotuntia lisää äidinkielen ja matematiikan opetukseen luokille 1-6. Perusopetusta kehitetään aktiivisesti valtakunnallisten hankerahoitusten tuella sekä osana arjen työtä. Kehittämisessä painopisteinä ovat mm. opetussuunnitelmaan ja strategiaan liittyvät asiat, kuten oppimisen tuki, turvallisuus, yhteisöllinen opiskeluhoito, koulunurisyty, kouluun kiinnittyminen ja monialainen yhteistyö, liikunnan edistäminen ja move-prosessin kehittäminen, kerho- ja harrastustoiminta sekä kansainvälisyys. Täydennyskoulutuksessa painotetaan lisäksi mm. turvallisuus-, tunne- ja vuorovaikutuskasvatusta sekä kodin ja koulun välistä vuorovaikutusta. Lisäksi valtion erityisavustuksia haetaan lisähenkilöstön palkkaamiseksi oppilaiden erilaisiin oppimisen tuen tarpeisiin ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Mikkelissä toimii yksi nuorten lukiokoulutusta antava yksikkö Mikkelin lukio, joka tarjoaa alueensa nuorille valtakunnallisesti tarkasteltuna laadukasta, monipuolista ja laaja-alaista opetusta. Mikkelin lukiossa on lähipetoksena tarjolla laaja opintojaksovalikoima. Lukiossa järjestetään myös kahden tutkinnon lukio-opetusta Etelä-Savon ammattiopiston ja Suomen Nuorisopiston opiskelijoille. Mikkelin lukio tekee monipuolista yhteistyötä erilaisissa verkostoissa paikallisesti,

valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Lukiokoulutusta kehitetään erilaisten hankkeiden avulla mm. opiskelijoiden kansainvälisyysosaamisen vahvistamiseksi ja oppimisen tukemiseksi. Lukiokoulutukselle osoitetut säästöt muodostuvat joidenkin opetuskurssien järjestämisestä vuorovuositain ja ryhmäkokojen tarkentamisesta lukiolaisten määrän ja opintojaksovalintojen mukaisesti.

Lautakunnan toiminnassa toteutetaan hyväksytyjen talouden tasapainotusohjelmien toimenpiteitä.

Strategisten osa-alueiden strategiakortit

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Jatkuva täydennyskoulutuksen tarjoaminen ja mahdollistaminen	Henkilöstön osaamisen kehittyminen/tulosaluejohtajat, esimiehet	Koulutuspäivien ja tuntien määrä OSS:ssa
Työhyvinvoinnin parantaminen.	Työhyvinvoinnista huolehtiminen. /esimiehet ja työntekijät	Pulssi-kysely, sairauspoissaolojen määrä

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Palveluverkko sopeutetaan lapsimäärien muutoksiin (huomioiden koulumatkojen pituudet).	Lapsimäärien lasku huomioidaan palveluverkkosuunnittelussa suunnitelmallisesti ja kestävästi. /opetusjohtaja ja varhaiskasvatusjohtaja	Euroa/ lapsi
Kaksikielisen esi- ja perusopetuksen valmistelu	Kaksikielisen (suomi-englanti) koulupolun käynnistäminen/opetusjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja	Opetussuunnitelmat laadittu
Hyvinvoinnin ja terveyden (Hyte) edistäminen sekä eriarvoisuuden kaventaminen päätöksenteolla ja johtamisella.	Hyte-vaiikutusten arviointi päätöksenteon yhteydessä/valmistelijat	Vaiikutusten arviointia on tehty (lkm)/ arviointia ei ole tehty

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Opetushallituksen tekoälysuositukset käyttöön ja huomiointi täydennyskoulutustarjonnassa	Tekoälysuositukset viety osaksi opetussuunnitelmia/tulosaluejohtajat	Opetussuunnitelmat päivitetty

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Tiedepolun rakentaminen ja kehittäminen varhaiskasvatuksesta lukioon (yliopistokeskus MUC)	Yhteistyö jatkuu ja monipuolistuu. Tiedekasvatus läpäisee kaikki koulutusasteet. /varhaiskasvatus, perusopetus, lukion johtoryhmän korkeakouluvastaava	Toiminnan määrä
Koulunuorisotyön kehittäminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin kanssa	Koulunuorisotyön sisällön ja laadun kehittäminen. /perusopetuksen ja nuorisopalveluiden koulunuorisotyöntekijät ja esimiehet	Koulunuorisotyön osallistuminen kehittämisverkostoon

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Harjoittelupaikkojen tarjoaminen.	Koulutetun työvoiman riittävyys. Vähintään 50 opiskelijaa/vuodessa /varhaiskasvatuksen esihenkilöt	Harjoittelujen määrä

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Unicefin lapsiystävällinen kunta –mallin mukaiset toimenpiteet	Nykytilan kartoitus / nuorisopalvelut yhdessä tulosaluejohtajien kanssa	Kartoitus tehty.
Yhteistyömalli lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja varhaiseen tukeen	Eloisan ja yhteistyöverkostojen kanssa yhteistyön tiivistäminen/koko palvelualue	Sovittu toimintatapa käytössä

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Itäisen alueen palveluverkon valmistelu	Alueellisesti yhdenvertainen palvelurakenne varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa/palvelualueet yhdessä	Itäisen alueen palvelu-verkkopäätös tehty/päätöstä ei ole tehty
Oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen esi- ja perusopetuksessa ja lukiossa	Kaikille lapsille motivoiva ja turvallinen varhaiskasvatus ja koulu myös tuen tarpeet huomioiden. /varhaiskasvatus, opetusjohdaja, esihenkilöt	Paikalliset ohjeet, prosessit ja lomakkeet laadittu ja toiminnassa

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Päiväkotien ja koulujen pihojen turvallisuuden ja toiminnallisuuden suunnittelu ja parantaminen yhteistyössä asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen kanssa.	Päiväkotien ja koulujen pihat turvallisiksi, toiminnallisiksi ja tasalaatuisemmiksi yhteistyössä asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen kanssa. /tulosaluejohtajat	Määrärahat varattu ja suunnitelma tehty

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Liikunnallisen elämäntavan edistämisen muutosten valmistelu paikallisella tasolla	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen/tulosalueet ja yksiköt	Opetussuunnitelmat ja lukuvuosisuunnitelmat päivitetty

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliäisyyttä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toteuttaminen	Jokainen lapsi ja nuori kokee kuuluvansa johonkin itselleen tärkeään ryhmään/ päiväkodit, koulut, lukio	Kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön (kouluterveyskysely)

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Koppa-kohtaamispaikassa tarjolla vertaistukitoimintaa yhteistyöverkoston toimesta.	Vähintään 2 vertaistukiryhmää vuoden 2026 aikana/kohtaamispaikan koordinaattori ja yhteistyökumppanit	Vertaistukiryhmien määrä
Perheparlamentin käynnistämisen valmistelu	Perheparlamentin käynnistäminen/varhaiskasvatusjohtaja	Toiminta alkanut/ei alkanut

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/lukuvuosi Kerho jokaisella koululla, kyllä/ei

Tunnuslukutaulukot

Lukiokoulutus	TP2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Varsinaisten opiskelijoiden lukumäärä	735	745	735	730	725
Aineopiskelijoiden lukumäärä	72	67	85	90	92
Opetuskurssien lukumäärä	674	695	670	665	660

Varhaiskasvatus	TP2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallinen varhaiskasvatus	1339	1262	1221	1220	1220
Kunnallinen esiopetus	326	299	296	300	300
Kunnallinen perhepäivähoito	16	10	10	10	10
Kunnallinen ryhmäperhepäivähoito	12	13	11	12	12
Yksityinen varhaiskasvatus	636	591	605	605	605
Yksityinen esiopetus	125	120	101	100	100
Lasten kotihoidontuki	320	277	240	230	220
Yksityisen perhepäivähoidon tukilapset	44	42	35	35	35

Perusopetus	TP2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Oppilasmäärä (kaikki oppilaat)	4689	4700	4566	4399	4210
Oppilaskohtaisessa tuessa olevat oppilaat	544	536	515	510	505
Opeustuntien määrä	8770	8770	8840	8860	8850
Iltapäivätoiminta					
Iltapäivätoimintaan osallistujien määrä	373	388	380	340	340

Talous

MIKKELI

TO_20 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2024	Käyttösuunnitelma 2025	Lautakunta 2026	2026-2025 Muutos-%
TO_20	Kasvatus- ja opetuslautakunta				
3	Toimintatuotot	4 253 612	3 676 300	3 348 200	-8,9 %
37	Valmistus omaan käyttöön				
4	Toimintakulut	-99 307 980	-102 523 600	-103 587 500	1,0 %
I	TOIMINTAKATE	-95 054 368	-98 847 300	-100 239 300	1,4 %
TA_200	Kasvatus ja opetus, hallinto				
3	Toimintatuotot	106 275	88 600	81 600	-7,9 %
37	Valmistus omaan käyttöön				
4	Toimintakulut	-521 012	-581 100	-549 300	-5,5 %
I	TOIMINTAKATE	-414 737	-492 500	-467 700	-5,0 %
TA_210	Lukiokoulutus ja toisen asteen				
3	Toimintatuotot	257 489	247 000	186 000	-24,7 %
37	Valmistus omaan käyttöön				
4	Toimintakulut	-5 575 832	-6 134 900	-5 920 500	-3,5 %
I	TOIMINTAKATE	-5 318 343	-5 887 900	-5 734 500	-2,6 %
TA_220	Varhaiskasvatuspalvelut				
3	Toimintatuotot	1 240 606	1 041 500	841 500	-19,2 %
37	Valmistus omaan käyttöön				
4	Toimintakulut	-37 771 955	-38 353 400	-38 679 300	0,8 %
I	TOIMINTAKATE	-36 531 349	-37 311 900	-37 837 800	1,4 %
TA_260	Perusopetuspalvelut				
3	Toimintatuotot	2 649 241	2 299 200	2 239 100	-2,6 %
37	Valmistus omaan käyttöön				
4	Toimintakulut	-55 439 180	-57 454 200	-58 438 400	1,7 %
I	TOIMINTAKATE	-52 789 939	-55 155 000	-56 199 300	1,9 %

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2026 – 2029

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, Sivistyslautakunta

Laatijan nimi: Virpi Siekkinen, Sari Markus

1.Toiminnan nykytila ja toimintaympäristön muutos

1.1 Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset, jotka vaikuttavat vuosina 2026-2029 (lainsäädännöstä tai muualta tulevat muutokset ml tasapainotusohjelman/vast vaikutukset)

Opetus- ja kulttuuriministeriön esittämät lakimuutokset ovat astuneet voimaan, joiden myötä oppimisen tuen järjestelmä on uudistunut sekä esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa. Esi- ja perusopetusta koskevien muutokset ovat astuneet voimaan 1.8.2025. Lukiokoulutusta koskevat muutokset ovat astuneet voimaan 1.8.2025. Lakimuutosten ja hallituksen esitysten valmistelusta on vastannut opetus- ja kulttuuriministeriö. Lainsäädännön muutos aiheuttaa lisäresurssin tarvetta sekä ryhmäkohtaiseen että oppilaskohtaiseen tukeen.

Syntyvyys on edelleen laskussa Mikkeliissä, mikä tulee viiveellä näkymään enenevässä määrin etenkin perusopetuksessa ja toisella asteella. Kuitenkin lukuvuonna 2025-2026 perusopetuksessa on 4580 oppilasta ja lukuvuonna 2026-2027 ennusteen mukaan oppilaita on 4411.

Varhaiskasvatukseen tulevien lasten määrään vaikuttaa mm. vanhempien töllisyystilanne ja vapaus valita hoidetaanko lasta kotona. Syntyvyyden väheneminen ei välttämättä näy varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvien lasten määrässä. Asiakasmaksulainmuutos alensi varhaiskasvatusmaksuja monilta perheiltä. Maksuttomuus on lisännyt varhaiskasvatuksen kysyntää.

Päiväkodin henkilöstön mitoituksesta poikkeaminen säädettiin tarkemmin varhaiskasvatuslaissa. Varhaiskasvatuksen järjestäjillä ja tuottajilla on oltava riittävät ja toimivat sijais- tai muut varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin. Tähän tarpeeseen on Mikkeliissä vastattu palkkaamalla resurssilastenhoitajia yksiköihin.

Toimintaa on tiivistetty tarkastelemalla lisäkertoimia ja esiopetuspaikkojen määrää. Pieniä yksiköitä on lopetettu.

Perusopetuksessa lähtökohtana on oppilaan koulupaikan määräytyminen lähikouluperiaatteella. Tämä saattaa tuoda muutosta henkilöstörakenteeseen edelleen siten, että yhä useammalla koululla annetaan erityisluokanopetusta. Jos oppilaiden tuen tarve lisääntyy, saatetaan joutua perustamaan opettajan virkoja. Oppimisen tuen tuleva lainsäädäntö saattaa edellyttää lisätuen antamista oppilaille, mikä tarkoittaa henkilöstölisäystä erityisopetukseen. Laki on tullut voimaan 1.8.2025. Lukuvuosi 2025-2026 on siirtymäkausi, jonka aikana tarkentuu oppilaskohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden määrä. Samassa opetusryhmässä ei uuden lainsäädännön mukaan voi olla enempää kuin viisi oppilasta, joilla on oppilaskohtaisen tuen päättös.

Rouhialan koulun opetus on yhdistetty Päämajakouluun 1.8.2025 alkaen kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Itäisen alakoulun perustamisen päätöksenteko on suunnitteilla. Uuden koulun mahdollisen perustamisen myötä siihen yhdistyisivät Lähemäen, Rämälän ja Launialan koulut.

Luokkien 7-9 aiemman oppilasmääräennusteen mukaan näytti siltä, että aineenopetuksen määrä vähenee noin kahden aineenopettajan tuntiresurssin verran. Tilanne on muuttunut Ukrainasta sotaa paenneiden oppivelvollisten saavuttua Mikkeliin. Uuden ennusteen mukaan lukuvuonna 2026-2027 yläkouluikäisiä oppilaita on 11 vähemmän kuin lukuvuonna 2025-2026. Tästä syystä vuodelle 2026 ei tulla vielä saavuttamaan aiemman ennusteen mukaista aineenopettajan tuntiresurssin vähennystä. Lähinnä Ukrainalaista tulleiden oppilaiden vuoksi on jouduttu lisäämään valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen määrää. S2-opetuksen lisäyksen kustannus vuositasolla on yli 200 000 €, johon saadaan valtionosuutta takautuvasti.

Lukuvuoden 2025-2026 alusta on vuosiluokille 1-6 tullut opetusta kolme vuosiviikkotuntia lisää valtakunnalliseen tuntija-koon hallitusohjelman mukaisesti. Tämän kustannusvaikutus vuositasolla on noin 150 000 € (ilman sivukuluja).

Lukiokoulutus Henkilöstötarve säilyy tulevina vuosina lähes nykyisen kaltaisena. Opiskelijamäärän (ikäluokan) ja sen myötä opetustuntimäärän pieneneminen huomioidaan lukion henkilöstösuunnitelmassa. Mahdolliset palvelutehtävään liittyvät muutokset (aineopiskelu, kv-polku) pyritään ennakoimaan ja huomioimaan henkilöstösuunnitelmassa.

Palvelualueen hallinto. Ehkäisevä päihdetyö on kunnan lakisääteinen tehtävä. Päihdehaitat ja mielen hyvinvoinnin haasteet ovat kaikissa ikäryhmissä huolestuttavalla tasolla. Uusien päihteiden käyttö on lisääntynyt räjähdysmäisesti. Ennaltaehkäisyllä säästetään merkittävästi verrattuna päihde- ja mielenterveyden hoidon kustannuksiin. Ennaltaehkäisevän työn esitetään perustetavaksi ehkäisevän päihdetyön ja mielenhyvinvointityön koordinaattorin tehtävä.

1.2 Ostopalvelut ja ulkoistaminen

Varhaiskasvatustalvuuja tarjotaan kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi yksityisissä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Yksityisissä päiväkodeissa tuotetun palvelun osuus on tällä hetkellä 33 % varhaiskasvatuksen palveluista. Mikkelissä on yksityisissä päiväkodeissa käytössä palvelusetelijärjestelmä. Yhdessä yksityisen perhepäivähoidon kanssa yksityisen palvelun osuus on noin 35 %.

Perusopetuksessa käytetään tarvittaessa joidenkin vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusjärjestelyissä muun muassa Valteri-koulun, Vaalijalan kuntayhtymän ja koulukotien opetuspalveluja.

Lukiokoulutus Ostopalveluiden käytössä ei muutoksia.

2. Tavoiteorganisaation kuvaaminen ja henkilöstöresurssit 2026-2029

Tavoiteorganisaation kuvaaminen / tavoiteorganisaation päivittäminen

2.0 Sanallinen kuvaus tavoiteorganisaation toteutumisesta ja sen päivittämisestä:

(Tasapainotusohjelman/vast vaikutukset ja tavoiteorganisaatio 2026 vaikutukset erityisesti 2027 ja eteenpäin)

Varhaiskasvatuksen laajennetun aukiolon yksiköiden tuottamaa palvelua on keskitetty. Esiopetustoimintaa on tiivistetty ja tiivistetään edelleen koulualueiden mukaisesti. Lasten lisäkertoimia on tarkastelu ja tämän myötä toimintaa on tiivistetty ja filiaaleista sekä pienistä yksiköistä on luovuttu. Tatu -ohjelman mukaisesti itäisen alueen koulu- ja päiväkotiratkaisun myötä yhdistyvät Tikanpellon, Peitsarin, Oravanpesän, Launialan päiväkodit sekä ryhmäperhepäivähoito Omppu. Tämän yhdistymisen myötä johtamisjärjestelyt pohditaan uudestaan.

Perusopetus Kaupunkirakenneselvitys on henkilöstösuunnittelun pohjana. Vuonna 2019 on aloitettu edellä mainitussa suunnitelmassa tuntikehyksen säästöt ja säästötoimenpiteet jatkuvat. Rahulan ja Ihastjärven koulut lakkautettiin. Selvityksessä on esitetty, että Rämälä, Olkkola ja Vanhala toimisivat puskurikouluina vuoteen 2023 saakka. Kaupungin kiristyneen taloustilanteen vuoksi edellä mainitusta poiketen Vanhalan koulu lakkautettiin elokuusta 2020 alkaen nopeutetusti.

Lukuvuosi 2025-2026 on oppilaskohtaisen tuen käyttöönoton siirtymäkautta. Oppilaskohtaisen tuen päätösten tulee olla tehtynä 31.8.2026 mennessä. Yhdessä opetusryhmässä saa olla enintään viisi sellaista oppilasta, jolla on oppilaskohtaisen tuen päätös. Tämä saattaa aiheuttaa opetusryhmien lisäämispainetta eli lisäopettajien rekrytointitarvetta.

Itäisen alakoulun päätöksenteko olisi ajankohtainen, mutta päätöstä rakentamisaikataulusta ei vielä ole. Siihen yhdistyisivät Lähemäen, Rämälän ja Launialan koulut.

Saimaanportin yhtenäiskoulun valmistuessa vuonna 2024, opetusryhmiä voitiin tiivistää ja muodostaa uudelleen. Tämän jälkeen koulun oppilasmäärä on kasvanut ennusteen vastaisesti, johtuen valmistavan opetuksen lisääntyneestä oppilasmäärästä. Tämän vuoksi suunniteltuihin henkilöstövähennyksiin ei olla vielä päästy, mutta jatkossa oppilasmäärän vähentyessä suunnitelmat konkretisoituvat.

Koulunkäynnin ohjaajien tarve kartoitetaan vuosittain keväisin. Oppilaiden tuen tarve ei näytä vähenevän, joten tästä työnteikijäryhmästä on vaikea löytää säästöjä. Kuitenkin tasapainotusohjelman veloitteiden mukaisesti koulunkäynnin ohjaajien määrää on vähennetty.

Päämajakoulun ja Rouhialan koulun yhdistyessä 1.8.2025 alkaen, tarvitaan yksi luokanopettaja vähemmän. Suunnitelma-kauden loppupuolella oppilasennusteen mukaan oppilasmäärä näyttää vähenevän, mikä tarkoittaa luokanopettajien määrän vähenemistä. Suunnitelmakaudella 2026-2029 tarvittaneen 2-3 luokanopettaja vähemmän.

Lukiokoulutus Mikkelin lukion opetusresurssi suhteutetaan opiskelijamäärään. Opetusresurssia kohdennetaan opiskelijoiden opintojaksovalintojen mukaisesti. Käyttötalouden tasapainotustoimet huomioidaan opetusresurssin määrässä.

Palvelualueen hallinto. Ehkäisevä päihdetyö on kunnan lakisääteinen tehtävä, jota koordinoimaan tarvitaan tekijä. Tähän esitetään perustettavaksi ehkäisevän päihdetyön ja mielenhyvinvointityön koordinaattorin tehtävä vuonna 2027.

2.1 Vakituisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2026-2029

Varhaiskasvatus Perhepäivähoitajia siirretään päiväkoteihin lastenhoitajiksi tai erityispäivähoidon avustajiksi kelpoisuuk-sien mukaisesti. Eläköityvien päiväkodinjohtajien tehtäviä muutetaan apulaisjohtajiksi ja johdettavia alueita tarkastellaan uudestaan.

Lastenhoitajien tehtäviä muutetaan eläköitymisten myötä varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviksi. Ennakoimme uutta henkilöstörakenteen muutosta. Vuoden 2030 alusta voimaan astuva varhaiskasvatuslain muutos henkilöstörakenteeseen edellyttää, että kahdella kolmasosalla päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä on varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, ja näistä puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla mitoitukseen laskettavalla henkilöstöllä tulee olla varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Perusopetus Alkuvaiheessa oppilasmäärän vähentyessä säästöt eivät näy suoraan henkilöstömäärässä, vaan väheneminen näkyy opettajien ylittämisenä. Koko kaupungin yläkouluikäisten oppilasennusteen mukaan aineenopettajia tarvitaan laskennallisesti 7 vähemmän vuoteen 2029 mennessä. Luokanopettajia tarvitaan laskennallisesti noin 10 vähemmän vuoteen 2029 mennessä.

Oppimisen tuen uudistuksen vuoksi talousarviossa on varattuna kahden vakinaisen erityisluokanopettajan palkkaresurssi. Nämä virat perustetaan 1.8.2026 alkaen. Lukuvuonna 2025-2026 nämä tehtävät on täytetty määräajaksi. Vakinaistamisen myötä resurssi poistuu määräaikaisten määrästä.

Lukiokoulutus Vakituisen henkilöstön määrän arvioidaan vähenevän yhdellä (1 htv) opiskelijamäärän vähentyessä suunnittelukauden loppuun mennessä.

Palvelualueen hallintoon esitetään perustettavaksi ehkäisevän päihdetyön ja mielenhyvinvointityön koordinaattorin tehtävä (1 htv) 1.1.2027 alkaen.

2.2 Määräaikaisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2026-2029

Varhaiskasvatus Perhepäivähoitajien siirrot lastenhoitajien ja erityisvarhaiskasvatuksen avustajien tehtäviin sekä toiminnan muutokset kysynnän laskiessa vähentävät määräaikaisten työntekijöiden määrää. Päiväkotien henkilöstömäärää vähennetään kysynnän laskiessa.

Perusopetus Määräaikaista henkilöstöä palkataan tilapäisiin tehtäviin ohjattavien oppilaiden tarpeisiin lukuvuosittain tehtävän arvion perusteella. Pääsääntöisesti määräajaksi palkataan koulunkäynnin ohjaajia muiden kuntien sijoittamille sekä pakolaistaustaisille oppilaille. Näiden ohjaajien palkkakustannukset laskutetaan oppilaat sijoittaneilta kunnilta ja ELY-keskukset. Myönnettyillä hankerahoilla palkataan opettajia ja ohjaajia rahoituksessa mainituin ehdoin ja perustein. Lisäksi määräaikaista henkilöstöä käytetään sijaisuuksien hoitoon siten, että oppilaiden turvallinen kasvu ja oppiminen voidaan taata.

Määräaikaisia palvelussuhteita käytetään myös laskevan oppilasennusteen ja kaupunkirakenneselvityksen vuoksi.

Lukiokoulutus Määräaikaisen henkilöstön määrän arvioidaan vähenevän yhdellä (1 htv) suunnittelukauden aikana. Sijaisten määrän arvioidaan pysyvän entisellään.

2.3 Eläkepoistuma ja sen hyödyntäminen.

Varhaiskasvatus Ryhmäperhepäiväkodissa työskentelevien perhepäivähoitajien eläköityessä, vapautuvia tehtäviä ei täytetä, jos ryhmäperhepäiväkodin toiminta on siirretty päiväkoteihin.

Eläköityvien lastenhoitajien tilalle aletaan palkata varhaiskasvatuksen sosionomeja 2023 alkaen.

Eläköityvien päiväkodinjohtajien virat muutetaan varhaiskasvatuksen apulaisjohtajien viroiksi vuodesta 2025 alkaen.

Perusopetus Henkilöstön arvioitu eläkepoistuma vuoden 2028 loppuun on 26 opettajaa ja 16 muiden henkilöstöryhmien edustajaa. Eläkepoistumaa hyödynnetään suunnitelmakaudella mahdollisuuksien mukaan laskevan oppilasennusteen ja kaupunkirakenneselvityksen vaikutusten myötä.

Lukiossa eläköityvien opettajien tilalle tarvitaan pääsääntöisesti opettajat. Rekrytoinneissa harkitaan edelleenkin huolellisesti palvelussuhteen tyyppi ja kesto.

2.4 Henkilöresurssien sisäiset muutokset

Varhaiskasvatuksen päivystysaikoina ja tarvittaessa henkilöstö siirtyy yksiköiden välillä. Päiväkodin johtajat johtavat useampaa yksikköä.

Perusopetus Koulunkäynnin ohjaajien on mahdollista työllistyä kaupungin muihin yksiköihin koulujen lomien ajoiksi.

Henkilöresurssin kohdentaminen perusopetuksen (sekä lukion) yksiköiden välillä suunnitellaan toimintakausittain / lukuvuosittain. Siirrot tarkentuvat keväisin tehtävän resurssoinnin ja henkilöstösuunnitelman perusteella. Perusopetuksen opettajissa on niin sanotusti kiertäviä opettajia ja heidän työpanoksensa jakautuu useamman yksikön kesken, osalla opettajista jopa toisen tulosalueen kesken (perusopetus/lukio).

Lukiokoulutus Opiskelijamäärän vähenemisen myötä lukiokoulutuksessa olevien vakinaisten opettajien opetusvelvollisuuden täytyminen saattaa olla haasteellista suunnittelukauden lopussa perusopetuksen ikäluokkien pienentyessä. Tulosalueiden välisellä yhteistyöllä pyrimme ennakoimaan tilannetta ja vastaamaan mahdollisiin haasteisiin myös eläkepoistumaa hyödyntämällä.

PALVELUALUEIDEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 2025-2029

			Henkilöstö- määrä 31.5.2025	Tavoite 2026 palvelualueen asettama	Tavoite 2027 palvelualueen asettama	Tavoite 2028 palvelualueen asettama	Tavoite 2029 palvelualueen asettama	Muutos Yht.				
Palvelualueen ilmoituksen mukaan				Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	2025-2029				
Konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualue	Hallinto- ja elinvoimapalvelut	vakituiset	19					-19				
	Hallinto- ja elinvoimapalvelut	määräaikaiset	6					-6				
	Henkilöstöpalvelut	vakituiset	12					-12				
	Henkilöstöpalvelut	määräaikaiset	1					-1				
	Talous- ja tietohallintopalvelut	vakituiset	21					-21				
	Talous- ja tietohallintopalvelut	määräaikaiset	0					0				
	Viestintä	vakituiset	5					-5				
	Viestintä	määräaikaiset	0					0				
	Ruoka- ja puhtauspalvelut	vakituiset	124					-124				
	Ruoka- ja puhtauspalvelut	määräaikaiset	4					-4				
	Ympäristöpalvelut	vakituiset	25					-25				
	Ympäristöpalvelut	määräaikaiset	5					-5				
	Mlin seudun työllisyysalue	vakituiset	68					-68				
	Mlin seudun työllisyysalue	määräaikaiset	3					-3				
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Kasvatus ja opetus, hallinto	vakituiset	7	7	8	8	8	1				
	Kasvatus ja opetus, hallinto	määräaikaiset	0	0	0	0	0	0				
	Varhaiskasvatus	vakituiset	404	404	404	404	404	0				
	Varhaiskasvatus	määräaikaiset	63	61	61	61	61	-2				
	Perusopetus	vakituiset	465	463	461	459	457	-8				
	Perusopetus	määräaikaiset	143	138	136	132	128	-15				
	Lukiot	vakituiset	39	39	39	39	38	-1				
	Lukiot	määräaikaiset	2	2	2	1	1	-1				
	Kirjastot	vakituiset	31	33	34	34	34	3				
	Kirjastot	määräaikaiset	2	2	2	2	2	0				
	Kansalaisopisto	vakituiset	9	9	10	10	10	1				
	Kansalaisopisto	määräaikaiset	3	2	0	0	0	-3				
	Liikuntapalvelut	vakituiset	34	36	38	38	38	4				
	Liikuntapalvelut	määräaikaiset	5	3	0	0	0	-5				
	Nuorisopalvelut	vakituiset	19	19	20	20	20	1				
	Nuorisopalvelut	määräaikaiset	3	1	2	2	2	-1				
	Museot	vakituiset	10	10	11	12	13	3				
	Museot	määräaikaiset	1	0	0	0	0	-1				
	Yleiset kulttuuripalvelut	vakituiset	3	3	3	3	3	0				
	Yleiset kulttuuripalvelut	määräaikaiset	0	0	0	0	0	0				
	Kaupunginorkesteri	vakituiset	15	15	15	15	15	0				
	Kaupunginorkesteri	määräaikaiset	0	0	0	0	0	0				
	Otavia	vakituiset	69					-69				
	Otavia	määräaikaiset	13					-13				
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Lautakunta ja johtaminen	vakituiset	4					-4				
	Lautakunta ja johtaminen	määräaikaiset	3					-3				
	Kaupunkikehitys	vakituiset	38					-38				
	Kaupunkikehitys	määräaikaiset	3					-3				
	Kaupunkiympäristö	vakituiset	36					-36				
	Kaupunkiympäristö	määräaikaiset	1					-1				
	Rakennusvalvonta	vakituiset	15					-15				
	Rakennusvalvonta	määräaikaiset	1					-1				
	Maaseututoimi	vakituiset	112					-112				
	Maaseututoimi	määräaikaiset	5					-5				
	Mikkelin vesilaitos	vakituiset	23					-23				
	Mikkelin vesilaitos	määräaikaiset	1					-1				
		Palvelualueet yhteensä	vakituiset	1607	1038	0	1043	0	1040	0	-567	
		Palvelualueet yhteensä	määräaikaiset	268	209	0	203	0	198	0	194	0
	YHTEENSÄ		1875	1247	0	1246	0	1240	0	1234	0	-641

Henkilöstösuunnitelma: perustettavat virat 2026, Sivistyslautakunta

Virkanimike	Työyksikön nimi	Työaika- muoto	Kelpoisuusvaatimus	Hinnoittelu- ryhmä ja esitys taso- palkka/ teh- täväkoh-tai- nen palkka	Arvio palkka- kustan-nuk- sista vuosita- solla (<i>ilman si- vukuluja vuonna 2026</i>)	Kustannus- vaikutus	Perustamis- ajankohta	Perustelut
erityisluokanopet- taja	perusopetus	opetusvel- vollisuus	Asetuksen 986/14.12.1998 mu- kainen kelpoisuus	40304012, 3164,17€	50.000€	20.833,50€	1.8.2026	Oppimisen tuen uudistus
erityisluokan- opettaja	perusopetus	opetusvel- vollisuus	Asetuksen 986/14.12.1998 mu- kainen kelpoisuus	40304012, 3164,17€	50.000€	20.883,50€	1.8.2026	Oppimisen tuen uudistus

Henkilöstösuunnitelma: lakkautettavat virat 2026, Sivistyslautakunta

Lakkautettavat virat

Nimike	Lakkauttamis- ajankohta	Vakanssi- numero	Kustannussäästö	Perustelut
Ei lakkautettavia virkoja.				

Koulutussuunnitelma 2026

Sivistyslautakunta

1. Arvioi tulosalueen henkilöstön **tämänhetkistä** ammatillista osaamista; mitkä ovat vahvuudet ja kehittämiskohteet?

Varhaiskasvatus Vahvuudet:

- tahto oppia ja kehittää sekä tehdä työ hyvin lasten edun ja hyvinvoinnin näkökulmasta
- lasten osallisuuden vahvistaminen
- lasten ja perheiden kohtaaminen
- yhteistyö yli yksikkörajojen ja kaupunkitason yhteinen kehittäminen, koulutettu ydinryhmä (leikkimentorit, myös muut vastuutehtävät) ja sen myötä syntyvä yhteiskehittäminen, johtamisessa myös
- sitoutuminen työhön ja työyhteisöön
- työn tekemisen rakenteiden tarkistaminen ja kehittäminen yksiköissä sekä kaupunkitasolla
- kelpoiset työntekijät, työkokemus (erityisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajat)

Kehittämiskohteet:

- ammatillisen osaamisen ja kehittämisen tasalaatuisuus kaupunkitasolla mm. yhteinen ammatillinen ymmärrys työn kokonaisuudesta, ohjaavista asiakirjoista ja laeista
- säädettyjen muutosten toimeenpano mm. opetussuunnitelmauudistukset, uusi ammattiryhmä (vaso) ja pätevyyydet v. 2030 mukaisesti
- uusien työvälineiden käyttöönotto (mm. arviointi, digitaaliset mahdollisuudet)
- rakentava ja kehittävä työote, ajantasainen tieto työn perustana
- pedagogisten menetelmien osaaminen

Perusopetus Yli 96 %opetushenkilöstöstä täyttää kelpoisuusvaatimukset, mukaan lukien pidemmät sijaisuudet.

Toimintaa ohjaaviin lakeihin ja opetussuunnitelmiin on tullut uudistuksia lähes joka vuosi. Näihin muutoksiin on valmistauduttu, perehdytty ja koulutauduttu, joskin jatkuva muutos edellyttää myös asioiden kertaamista. Henkilöstöltä on löytynyt sitoutumista myös pitkäkestoisiin täydennyskoulutuksiin. Tunne- ja vuorovaikutustaitokasvatusta sekä neuropsykiatrista osaamista on koulutettu pitkäkestoisilla oppisopimuskoulutuksilla, mutta tällä hetkellä emme saa näihin koulutuksiin oppisopimuksia ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkausten takia. Lapset puheeksi –vuorovaikutukseen on koulutettu henkilöstöä laajasti.

Yhteistyö kotien kanssa vaatii jatkuvaa osaamisen kehittämistä huomioiden haastavat tilanteet. Jatkovaa täydennyskoulutusta tarvitaan mm. oppiaineiden sisällöistä, digitaalisista materiaaleista ja opetusmenetelmistä, tekoälyn tuesta oppimisessa, oppimisen tuesta ja monialaisesta yhteistyöstä sekä johtamisesta.

Työajalla osallistuminen aiheuttaa lähes poikkeuksetta sijaiskuluja ja poissaoloa kasvatus- ja opetustyöstä.

Lukiokoulutuksen henkilöstö on muodollisesti kelpoista. Opettajien vahvuutena on omien oppiaineiden hallinta sekä sisällöllisten että teknisten vaatimusten suhteen. Kehittämiskohteena on opiskelijoiden moninaisuuden huomioon ottaminen opetuksessa ja opiskelun tukipalveluissa.

2. Mitä osaamistarpeita tulosalueen henkilöstöllä ammattiryhmittäin on suhteessa **tulevaisuuden** osaamisvaatimuksiin?

Varhaiskasvatus Johtajat: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön johtaminen, moniammatillisen työyhteisön johtaminen (uusi ammattiryhmä, vasot osana), kehittäjäidentiteetin rakentuminen, kehittäjän arvioinnin hyödyntäminen johtamisessa, oman työn hallinta ja suunnitelmallisuus

Opettajat: Kehittäjäidentiteetin rakentuminen; itsearviointi, reflektointi, kehittävä arviointi, suunnittelu, muutosten vieminen käytäntöön (mm. tuen uudistus), yhteinen ratkaisukeskeinen ja rakentava keskustelu.

Tiimin johtaminen, moniammatillinen tiimityö: uusi ammattiryhmä tiimissä (vaso), jaettu pedagoginen johtajuus, työyhteisötaidot. Yhteisopettajuus.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen: käsitteiden, toimintatapojen ja toiminnallisen suunnittelun omaksuminen osaksi työtä.

Kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuden toteuttaminen arjessa.

Inklusiiviset periaatteet arjen tekoina.

Vasun kirjaaminen (uudet työntekijät, kertaus).

Opettajan tehtävää vailla pätevyyttä tekevät: laajempaa koulutusta työn tueksi (esim. kaudella 2024 – 2025 Opetushallituksen rahoittama ReunamoEdun koulutus).

Sosionomit: Tehtäväkuva ja työtehtävät tiimissä, tehtävän toteutuminen tiimissä (uusi tehtävä). Kehittäjäidentiteetin rakentuminen; itsearviointi, reflektointi, kehittävä arviointi, yhteinen ratkaisukeskeinen ja rakentava keskustelu.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen: käsitteiden, toimintatapojen ja toiminnallisen suunnittelun omaksuminen osaksi työtä.

Varhaiskasvatuksen perhetyö.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat:

Esiopetuksen tuen uudistus: varhennettu oppivelvollisuus, sairaalakoulun toiminta ja konsultaatiopalvelu sekä veon rooli prosessissa. Samanaikaisopetuksen toteuttaminen, yhteisopettajuus. Osa-aikainen erityisopetus ja kokoaikainen/säännöllinen erityisopetus.

Pedagogiset ja rakenteelliset tukitoimet varhaiskasvatuksessa.

Kokopäiväpedagogiikka veon työssä sekä tiimien yhteistyö veon kanssa.

Lastenhoitajat: Kehittäjäidentiteetin rakentuminen; itsearviointi, reflektointi, kehittävä arviointi, yhteinen ratkaisukeskeinen ja rakentava keskustelu.

Kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuden toteuttaminen arjessa.

Inklusiiviset periaatteet arjen tekoina, mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö.

Moniammatillinen tiimityö, työyhteisötaidot.

Avustajat: Kolmitasoisien tuen toteuttaminen. Kehittäjäidentiteetin rakentuminen; itsearviointi, reflektointi, kehittävä arviointi, yhteinen ratkaisukeskeinen ja rakentava keskustelu. Tehtäväkuvien mukaisen työn ja varhaiskasvatuksen kokonaisuuden sisäistäminen.

Kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuden toteuttaminen arjessa.

Inklusiiviset periaatteet arjen tekoina, mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö.

Työyhteisötaidot, tehtäväkuvan mukainen työskentely, tiimityö.

Perusopetus

- 1.8.2025 voimaan tullut oppimisen tuen muutos aiheuttaa laajaa täydennyskoulutustarvetta. Monialainen työ ja yhteistyötaidot ovat yhä merkittävämmässä roolissa lasten, nuorten ja perheiden moninaisten tuen tarpeiden keskellä.

- Koulun kiinnittymisen tukeminen vaatii työtä ja osaamista. Tutkimusten mukaan perusopetusikäisten poissaolot ovat lisääntyneet viime vuosina, myös jo ennen koronapandemiaa. Vaikuttaa siltä, että kyseessä on laajempi yhteiskunnallinen muutos mm. perheen loma-aikoihin liittyen.
- Turvallisuuksaitoja tarvitaan monipuolisesti huomioiden fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Tässä tukena ovat vuonna 2026 Turvalliset koulut Etelä-Savossa -hankkeen koulutukset.
- Tekoälyn hyödyntäminen työvälineenä sekä ohjaaminen tekoälyn eettiseen käyttöön.
- Tieto- ja viestintäteknologia- ja taitojen jatkuva ylläpitäminen.
- Kestävä kehitys ja tulevaisuus sekä ympäristökasvatus on globaalisti tärkeä aihe myös opetuksessa ja kasvatuksessa.
- Kansainvälisen koulupolun rakentamisen edellyttämän osaamisen kasvattaminen.

Lukiokoulutus Opettajat tarvitsevat lisää osaamista erilaisten oppijoiden ohjaamisessa ja tukemisessa sekä tekoälyn käyttöön liittyvissä asioissa. Lisäksi oppilaitoksen turvallisuuteen liittyvä väkivalta- ja uhkatilanteissa toiminta on hallittava.

Koulusihteerit tarvitsevat oppilashallintojärjestelmään ja erilaisiin sähköisiin sovelluksiin liittyvää koulutusta ja osaamisen päivittämistä.

3. Mihin ammatillinen täydennyskoulutus painottuu tulosalueella:

Varhaiskasvatus

- Leikki ammatillisena työtehtävänä kaikilla ammattiryhmillä: leikkiperustaisen arjen toteuttaminen, ohjaavien asiakirjojen ja varhaiskasvatuksen & esiopetuksen tavoitteiden mukainen suunnittelu, tehtäväkuvien mukaisesti tiiminä työskentely, lapsiryhmien tarpeisiin vastaaminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.
- Esiopetuksen tuen uudistuksen toimeenpano; jatkokoulutukset ja kehittäminen.
- Joustava esi- ja alkuopetus, kehittäminen (opettajat, johtajat).
- 2026 uudistuvan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toimeenpano, tarpeen mukaiset koulutukset eri ammattiryhmille.
- Kehittävän arvioinnin taidot, koko henkilöstö.
- Kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoinen toimintakulttuuri, koko henkilöstö.
- Pedagogiset menetelmät: mm. tukiviittomat, kuvakommunikaatio, kommunikaation tuki, leikin menetelmät, yhteisopettajuus, tuen toteuttaminen; koko henkilöstö.
- Lääkehoitokoulutukset säädösten mukaisesti lastenhoitajille.

Johtaminen:

- pedagogisen johtamisen ja johtajuuden vahvistaminen yksiköissä ja johtajien kesken, toimintakulttuurin muutosjohtaminen
- oman johtamissuunnitelman toteuttaminen, yksiköiden johtajat
- hallinnon ja yksikön johtajien yhteinen johtamiskulttuuri
- tarvittaessa: opiskeluhuollon johtaminen esiopetuksessa

Tulossa, vuodelle 2027 alustavasti: sovittelukulttuurin johtaminen ja sen käyttö johtamisen välineenä.

Perusopetus Vuonna 2026 täydennyskoulutuksessa painotetaan seuraavia teemoja:

- Johtamiskoulutukset rehtoreille, esim. turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja pedagogiikan johtaminen sekä taloussuunnittelu
- Oppimisen tuki: sisäiset koulutukset ja infot, veso-koulutukset, Mikkelin kesäyliopiston ja Opetushallituksen tarjoamat koulutukset
- Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen sekä turvallisuus: mm. Resto-koulutus, tunne- ja vuorovaikutuskasvatuskoulutukset, Verso-ylläpitokoulutukset, Turvalliset koulut Etelä-Savossa -hankkeen koulutukset ja tuki, Avekki-koulutukset, varautuminen häiriötilanteisiin
- Kodin ja koulun yhteistyö: Lapset puheeksi –koulutukset ja ylläpitokoulutukset, läsnäolon tuen toimintamallin kerääminen
- Liikkumisen edistäminen: Liikkuva koulu –seminaarit ja koulujen välinen osaamisen vaihto
- Koulu- ja opettajakohtaiset koulutustarpeet rehtoreiden päätöksellä
- Sisäinen koulutus mm. lyhyiden infojen ja tutoropettajatoiminnan avulla mm. eri opetussuunnitelmasisältöihin liittyen

- Eri kehittämishankkeiden teemat ja niiden tarjoamat koulutukset, mm. Turvalliset koulut Etelä-Savossa, Move like Mikkeli, Yhdessä osallistuen -hanke
- Kaupungin tarjoamat koulutukset ja infot ajankohtaisista teemoista: mm. esihenkilö- ja henkilöstöinfot, osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
- Eri yhteistyökumppaneiden kanssa havaitut koulutustarpeet ja yhteiset koulutusteemat, esim. Etelä-Savon hyvinvointialue, seudun oppilaitokset ja järjestöt: mm. opiskeluhuolto, väkivallan tunnistaminen, perhekeskustoiminnan teemat jne.

Mikkelin varhaiskasvatuksella ja perusopetuksella sekä muutamilla muilla Etelä-Savon kunnilla on koulutusyhteistyösopimus Mikkelin kesäyliopiston kanssa. Asiaan liittyvä yhteistyöryhmä kartoittaa tarpeita ja päättää koulutuksista puolivuosittain ajankohtaisten tarpeiden mukaan. Vuoden 2026 koulutusteemoja ei ole vielä päätetty.

Lukiokoulutus Opettajat hyödyntävät oppiaineittain kohdennettua ja toiselle asteelle suunnattua täydennyskoulutusta mm. oppimisen tuen uudistukseen liittyen. Koulusihteerit hyödyntävät sähköisiin järjestelmiin liittyviä koulutuksia. Rehtoreiden koulutukset painottuvat rehtoreiden työtehtävien mukaisiin keskeisiin osa-alueisiin.

4. Miten työnantajan tarjoamia verkkokoulutuksia aiotaan hyödyntää tulosalueella (Edu-House):

Varhaiskasvatus Tulevista koulutuksista tiedotetaan kuukausittain joryn muistioissa sekä jatkuvasti koulutuskalenterissa. Tiedottamisessa huomioidaan eri ammattiryhmille suunnatut koulutukset. Johtajille ja apulaisjohtajille tiedotetaan erikseen heille suunnatut koulutukset ja käytetään sisältöjä esim. ennakotehtävinä tai teemoina kehittämissäpäivissä.

Perusopetus Hyödynnetään koulujen koulutustarpeisiin vastaavia koulutuksia. Kannustetaan rehtoreita ja henkilöstöä hyödyntämään koulutuksia myös oma-aloitteisesti.

Tiedotetaan perusopetuksen henkilöstölle sopivista koulutuksista mm. Tulevaisuuden koulu -ohjausryhmän toimesta.

Lukiokoulutus Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan omia koulutustarpeitaan tukeviin verkkokoulutuksiin.

5. Esitä ehdotuksia yhteisistä koulutuksista, joita työnantajan toivotaan järjestävän henkilöstölle verkossa / lähikoulutuksena:

Varhaiskasvatus

- perehdytys kaupunkistrategiaan; miten kaupunkistrategia ohjaa työtä ja johtamista, arvotyöskentely (kaupunkistrategian pohjalta) ja arvokeskustelun jatkuva ylläpito työyhteisöissä
- Osallisuuden vahvistaminen työyhteisössä mm. fasilitointitaidot eri kokoisissa työryhmissä/tiimeissä sekä erilaisten tavoitteiden mukaisesti
- Tunnetaidot & työyhteisötaidot: Tunne ja Taida -henkilöstökoulutukset työhyvinvoinnin, työssä jaksamisen ja haastavien tilanteiden kohtaamisen tueksi
- Syrjinnän tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja puuttuminen (lapsiryhmissä, perheiden kohtaamisessa, työyhteisössä)
- Rasismin tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja puuttuminen (lapsiryhmissä, perheiden kohtaamisessa, työyhteisössä)
- Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta – mitä tarkoittaa käytännössä niin johtamisessa kuin jokaisen työntekijänkin kohdalla, yhdessä vaka ja perusopetus, kansalaisopisto
- Lapsen oikeudet varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa: erityisasiantuntija Suvanna Hakalehto

Perusopetus

- Ensiapu-koulutukset
- Tulityökoulutukset, mikäli useilla palvelualueilla tarvetta, perusopetuksen tarve 1-5 hlöä/vuosi
- Uhka- ja vaaratilannekoulutukset
- Strategiakoulutukset ja johtamiskoulutusprosessit esihenkilöille, mm. henkilöstöjohtaminen
- Kielten täydennyskoulutus

Lukiokoulutus Ensiapukoulutukset, turvallisuuskoulutukset ja tekoälyn käyttö opetustyössä.

Mikkelin kaupunki / Tehtävänkuva kaikki sopimusalat

Tehtävänimike	Erityisluokanopettaja, 2 virkaa
hinnoittelutunnus/palkkaryhmä	40304012
Tehtävän edellyttämä kelpoisuus/koulutus	Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/14.12.1998
Palvelussuhteen laji (virka, työsopimus-suhde, sivuvirka)	Virkasuhde
Työaikamuoto, viikkortyöaika	opetusvelvollisuustyöaika
Sopimusala	OVTES
Tehtävän tarkoitus	<u>Yleiskuvaus tehtävästä:</u> • Erityisluokanopettajan tehtävät perusopetuksessa.
Päätehtävät	• Antaa erityisluokanopettajan opetusta oppilaskohtaisena tukena.